

Minister Infrastruktury

Znak pisma: DGW-6.054.7.2026
Warszawa, 30 lipca 2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do interpelacji nr 17285 z dnia 26 maja 2026 r., złożonej przez Panią Posłankę na Sejm RP Olgę Semeniuk - Patkowską, przekazuję stosowne informacje w zakresie właściwości Ministerstwa Infrastruktury przygotowane na podstawie wkładu otrzymanego od Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Zgodnie z art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r., poz. 960 ze zm.), zwane dalej: „Prawem wodnym”, organem odpowiedzialnym za monitoring oraz ocenę stanu wód powierzchniowych, jest właściwy organ Inspekcji Ochrony Środowiska. Monitoringiem są objęte jednolite części wód powierzchniowych jeziornych (JCWP LW), o powierzchni powyżej 50 ha, przy czym oceny dokonuje się odrębnie dla każdej JCWP LW, a nie dla poszczególnych akwenów. Klasyfikacja większości z nich wskazuje na zły stan wód, co wynika z przyjętej metodologii tzw. „najgorszego wskaźnika”, zgodnie z którą o końcowej klasyfikacji decyduje pojedynczy wskaźnik o najniższej ocenie. I tak na przykład w sytuacji, gdy 99% ocenianych parametrów stanu wód zostanie zakwalifikowanych do najwyższej klasy I, a tylko jeden będzie poniżej II klasy, wówczas stan wód zostanie oceniony jako zły.

W ramach cyklicznej aktualizacji planów gospodarowania wodami prowadzona jest szczegółowa analiza presji oddziałujących na jednolite części wód powierzchniowych, z uwzględnieniem czynników rozproszonych, takich jak turystyka. Dla każdej JCWP określany jest zestaw działań służących osiągnięciu lub utrzymaniu wyznaczonych celów środowiskowych. Analiza wpływu zmian klimatycznych stanowi stały element Państwowego Monitoringu Środowiska realizowanego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska oraz właściwe Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska. Ponadto do statutowych zadań Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego należy prowadzenie pomiarów, obserwacji oraz prac naukowych z zakresu hydrologii czy klimatologii i jakości zasobów wodnych. Aspekty klimatyczne oraz adaptacyjne są obligatoryjnie uwzględniane w dokumentach strategicznych. Weryfikowane w cyklu 6-cio letnim plany gospodarowania wodami kształtują kluczowe decyzje rozwojowe. Ich ustalenia są wiążące dla koncepcji rozwoju kraju, strategii rozwoju województw oraz planów zagospodarowania przestrzennego, przez co bezpośrednio wpływają na sektory takie jak: przemysł, gospodarka komunalna, rolnictwo, leśnictwo, transport, rybołówstwo i turystyka.

Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego zidentyfikowano następujące źródła presji (źródeł zanieczyszczeń):

- rolnictwo – dopływ związków azotu ze źródeł rolniczych,
- rozwój terenów zurbanizowanych wraz z depozycją atmosferyczną,
- presja chemiczna związana z przedostawaniem się substancji ropopochodnych do wód,
- presja troficzna związana z nieuporządkowaną gospodarką wodno-ściekową,
- presja punktowa – zakłady przemysłowe i zrzuty ścieków z oczyszczalni,
- turystyka.

Najczęstszym źródłem zanieczyszczeń warmińsko-mazurskich jezior była niewłaściwa eksploatacja oczyszczalni ścieków lub nielegalny zrzut ścieków do rowu lub rzeki. Zdarzały się również przypadki zanieczyszczenia jezior substancjami ropopochodnymi, których przyczyną były zatonięcia jednostek pływających na jeziorach.

Województwo warmińsko-mazurskie leży na obszarze działania PGW Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej (RZGW) w: Białymstoku, Gdańsku i Warszawie. W latach 2022 – 2025 ww. organy odnotowały różne zdarzenia w tym terenie. Według danych przekazanych przez:

1. RZGW w **Białymstoku** odnotowano łącznie 72 zgłoszenia dotyczące potencjalnego zanieczyszczenia jezior, z czego 55 zostało potwierdzonych. W przypadku incydentów związanych z substancjami ropopochodnych niezwłocznie powiadamiano Straż Pożarną w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się skażenia. Sprawy dotyczące zanieczyszczeń generowanych przez jednostki pływające oraz mycie jachtów przekazywano do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, który podejmował działania zgodnie ze swoimi kompetencjami.
2. Według danych przekazanych przez RZGW w **Gdańsku** (region wodny Dolnej Wisły), we wskazanym okresie nie odnotowano przypadków zanieczyszczenia wód jeziornych.
3. Według danych przekazanych przez RZGW w **Warszawie** również nie odnotowano skażenia jezior ściekami, a stwierdzono jedynie incydentalne, przybrzeżne pojawienie się sinic na Jeziorze Kownackim. Po interwencji Państwowej Straży Pożarnej, Policji oraz zespołu badawczy Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska z Warszawy i przeprowadzeniu analiz laboratoryjnych, wykluczono substancje ropopochodne lub inne związki chemiczne, potwierdzając przy tym wyłącznie niewielkie skupisko wystąpienia sinic przy jednym z brzegów, które w ciągu dwóch dni całkowicie zanikło. Zjawisko to miało charakter jednorazowy, spowodowane było najprawdopodobniej długotrwałymi upałami oraz brakiem wiatru, a po zmianie kierunków atmosferycznych doszło do naturalnego wymieszania się wód. Jednocześnie ww. organ zidentyfikował naruszenia przepisów związanych z dostępem do linii brzegowej w odniesieniu do Jeziora Zawadzkiego takie jak: wykonanie kilku grobli ziemnych, usunięcie trzcinowiska oraz ślady ingerencji w dno jeziora, a także nasypanie ziemi na działkę jeziora w formie 3 kopców o wysokości 170 cm i średnicy 3 m.

Działania zapobiegające degradacji linii brzegowej są podejmowane już na etapie postępowań o wydania pozwoleń wodnoprawnych na lokalizację pomostów, przystani, slipów czy wycinkę roślinności (np. trzcin). W decyzjach tych każdorazowo określa się warunki zapewniające ochronę zasobów wodnych oraz środowiska. W celu bieżącego monitorowania stanu linii brzegowej jezior i rzek prowadzone są ich systematyczne przeglądy terenowe. Zgodnie z art. 475 ustawy Prawo wodne, niszczenie lub uszkodzanie brzegów śródlądowych wód powierzchniowych, brzegów wód morskich oraz budowli tworzących brzegi podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku. W przypadku ujawnienia takich czynów do organów ścigania kierowane są stosowne zawiadomienia. Przy naruszeniach o mniejszej skali, których skutki są możliwe do niezwłocznego usunięcia lub naprawienia, dopuszcza się rozwiązania polubowne – pod warunkiem dobrowolnego przywrócenia stanu poprzedniego przez sprawcę. Jednocześnie informuję, że aktualnie Ministerstwo Infrastruktury nie planuje zaostrzenia przepisów regulujących zabudowę terenów położonych bezpośrednio przy akwenach.

W odpowiedzi na pytanie dotyczącego kontroli gospodarki ściekowej w obiektach turystycznych i inwestycjach realizowanych nad jeziorami, wyjaśniam, że zadania te leżą w kompetencjach wójtów, burmistrzów oraz prezydentów miast, zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r., poz. 733 ze zm.), a nadzór obejmuje wszystkie nieruchomości na terenie gminy, w tym hotele i infrastrukturę rekreacyjną. Natomiast Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska posiadają uprawnienia do kontroli korzystania z wód, w tym poboru prób wód oraz ochrony przed zanieczyszczeniami, a Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych ściśle definiuje wykaz aglomeracji zobowiązanych do rozwoju systemu kanalizacji zbiorczej. Należy zaznaczyć również, że RZGW PGW Wody Polskie realizują kontrole gospodarowania wodami na podstawie art. 335 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo wodne, w zakresie określonym w art. 334 pkt 1-7 oraz 9-13 tejże ustawy.

Ochrona jezior obejmuje działania bierne (ograniczanie dopływu ładunków zanieczyszczeń) oraz czynne (projekty rekultywacyjne), na które środki mogą być pozyskiwane przez samorządy, stowarzyszenia oraz organizacje pozarządowe z programów krajowych i zagranicznych, w tym z Narodowego i Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a także z Funduszy Europejskich, np. Programu FEnKS. Samo PGW Wody Polskie nie przeznacza środków bezpośrednio na ochronę konkretnych jezior, ponieważ budżet własny koncentruje się na zadaniach inwestycyjnych i utrzymaniowych. Jednak wpływy z opłat za usługi wodne oraz administracyjnych kar pieniężnych (np. za nielegalne wprowadzanie ścieków do wód lub ziemi) naliczane przez dyrektorów zarządów zlewni, w 90% zasilają przychód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, skąd mogą być przeznaczone na ochronę Wielkich Jezior Mazurskich. Dodatkowo, w ramach Programu Regionalnego dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027, realizowany jest projekt „Zielona infrastruktura Wielkich Jezior Mazurskich”, obejmujący zabezpieczenie brzegów przed erozją i antropopresją, a także przeciwdziałanie kumulacji biogenów poprzez odbudowę połączeń mniejszych zbiorników z systemem Wielkich Jezior Mazurskich, w celu usprawnienia naturalnego mieszania się wód. Ponadto, w 2025 r. pod patronatem Ministerstwa Sportu i Turystyki opracowano „Strategię Rozwoju Turystyki Wodnej w Polsce na lata 2026 -2035”, której celem jest stworzenie podstaw do zrównoważonego i odpowiedzialnego rozwoju, pozwalającego

przyszłym pokoleniom korzystać z czystych akwenów i nowoczesnej infrastruktury, a Polsce pozwoli stać się liderem w regionie w zakresie odpowiedzialnej i innowacyjnej turystyki wodnej.

Z poważaniem,

Dokument podpisany elektronicznie przez:

z upoważnienia Ministra Infrastruktury

Przemysław Koperski

Podsekretarz Stanu